

RÖVID HIREK

BRAILA. A brailei kereskedelmi és iparkamara helyiségeiben, több fővárosi gazdasági és kereskedelmi szakértő részvételével értekezlet tartottak, melyen Románia palesztinai exportja fejlesztésének kérdéséről tárgyaltak. Az értekezleten résztvett Marcu Beza, Románia jezsuitaileti főosztályának elnöke és az értekezletet a tanácsnokokra bízta Románia.

LONDON. Canterbury londoni érsek egyik legutóbbi nyilvános előadásán foglalkozott a német migráció kérdéseivel és többek között a következőket jelentette ki: Először is, a német migráció nem a német nemzetiségűeké, hanem a német nyelvűeké, akiket a német nyelvű országok fogadnak. A migráció nem a német nemzetiségűeké, hanem a német nyelvűeké, akiket a német nyelvű országok fogadnak. A migráció nem a német nemzetiségűeké, hanem a német nyelvűeké, akiket a német nyelvű országok fogadnak.

PRÁGA. A prágai parlamenti egyik legutóbbi ülésén Beres külügyminiszter a hisebbségi kérdéssel foglalkozott. Beres külügyminiszter a hisebbségi kérdéssel foglalkozott. Beres külügyminiszter a hisebbségi kérdéssel foglalkozott. Beres külügyminiszter a hisebbségi kérdéssel foglalkozott.

TANGER. A longeri zsidó kolónián gümöspostájárány ült ki. Már eddig is számos megbetegedés történt.

MONTREUX. A cionista mozgalom egyik ismert harcosa, M. Van Kees Hollandia népszerűségét megbiztosította és a genfi mandátumalkotásig átlépte a napokban Montreuxben meghalt.

DANZIG. Danzigban egyre megismertőbbek a zsidóellenes híresztelések. Az utcai harcok napirandnak vannak. A zsidó lakosság állandó izgalom között él.

BÉCS. Palesztina és Ausztria között közvetlen telekommunikációs létesítés.

ANTWERPEN. A belga rendőrség nagyerevű zsidóellenes szervezkedésnek jött a nyomára, amely teljesen Coebels irányítása alatt állott. A szervezkedés mintegy 60 ügyre jutott és az országban és izraeli lakosság között, a zsidók, valamint a belgiumi demokratikus módszerek ellen. A szervezet 600 000 frank alappal rendelkezett és 5 tanácslelt a lapot szubvencionált.

TALLIN. Az eszt kormány egy most megjelent rendelete értelmében, mindazon nemzetiségűek akiknek száma meghaladja a 3000-et, kisbbségeknak minősülnek. Minthogy az esztországi zsidóság száma 3500-at tesz ki, zsidó megkapja a politikai és kulturális kisebbségi autonómiát.

NEWYORK. Hivatalos statisztikák szerint a newyorki zsidó lakosság száma az amerikai metropolisban viszonylagosan arányban, 50 százalékkal kevesebb, mint a többi nemzetiségéknél. — 1934 január 1-től, az október 30-ig 5048 zsidó vándorolt az Egyesült Államokba, főként Németországból.

VARSÓ. A lengyelországi rabbitanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy világszerte vezet be a szovjetországi vallási zsidóság támogatása érdekében. Ugyanezen az ülésen tiltakozott a rabbitanács a lengyel nemzeti demokratáknak a rituális vétség ellen folytatott igazgatási ellen. — Komnaki zsidó színházban zsidó tiltakozó gyűlés volt a németországi zsidóság ellen. A vezérnök Rosmarin, zsidó portaméni képviselő volt. A képviselő a jelenlevő rendőrségi beszéd közben felszólalt, hogy szüntesse be Németország elleni támadását. Miután ennek a felhívásnak nem volt eredménye, a rendőrség feloszlatta a gyűlést. Erős rendőrségi erővel vonult a színház elé és a zsidó közbűsöket a hatóságok erőszakos felpéssé állított. — A varsói városi tanács helyébe kinevezett 5 tagú bizottság a tagjai között egyetlen zsidó sincs, noha Varsó lakosságának 30 % a zsidó.

SZALONIKI. Szalóniki Népopolis kultúrában antiszemita kiállítások voltak. Egy zsidó gyógyszerész súlyos sérülést szenvedett. A rendőrség néhány antiszemita kitérdőt letiltatott.

ATHÉN. A 380 görögországi cheluc, akik már hetek óta tartanak a Vélcs tósi hajón, mert Palesztinában nem engedték őket partra szállni. Brazíliaól meghívást kaptak, hogy ott telepedjenek le.

Menesztették a német hajózárs megteremtőjét

Warburg bankár nyíltan megvádolta Hitlert

A német emigránsok tekintélyes pártisi naplaja, a „Pariser Tageblatt“ feltűnést keltő tudósítást közöl arról, hogyan távolították el a horgkeresztűek az álláshól a Hamt utra-Amerika Linie világhírű hajózárs vállalat igazgatóját, Max Warburgot. Annak idején Max Warburg, a régi bankárcsalád sarja, Albert Ballin-nal együtt alapította meg a Hamburg-Amerika Liniet. A háború után Ballin, aki nem bírt helynyugodni Németország vereségében, öngyilkos lett, míg a vállalat továbbra is Warburg vezetésére került.

Amikor Hitler uralkomra került, a Hamburg-Amerika Linie egész vezetését kicserélték, egyedül Max Warburghoz nem mert hozzányulni senki sem. Végül maga Hitler követte, hogy Warburgot távolítsák el helyéről. Kevésbé sértő meg oldásához folyamodtak. Bankettel rendezték Warburg felszólalását, hogy azon közöljék majd vele a menesztését. A bankett jelenleg Hamburg valamennyi előkelősége: a halóságok vezetői, a kereskedelem, ipar és bankvilág főemberei. Amikor már mindenki leült az asztalhoz, az öreg Warburg felállt és kérte, hogy engedjék meg, hadd mondjon néhány szót.

Max Warburg körülhordozta tekintetét azültsátsáit, gnyunos és megvelő mosoly jét szedezett ajkán és így kezdett beszélni: — Uraim! Ha végignézek a jelenlevők sorain, — bocsássanak meg nekem, nem találkoztam senki sem, aki valami jelentékeny elkololt volna a német tengerhajózárs javára. A német hajók hatalmas forgalma kizárólag két zsidónak a műve. Az egyik: az elhunyt Albert Ballin; a másik: az alnök abban a megilésztetésben van része hogy most itt állhat önök előtt.

Halális csend ülte meg a termet. A bankett légtöre a rebbanásig feszült. De Max Warburg folytatta:

— Ha önök lennének az én helyemben s én az önök helyében, akkor a következőket mondanám: Kedves Warburg ur! Nehezűnre esik, hogy elszakadjon önöktől, egy olyan embertől, aki az elhunyt Albert Ballinnal együtt megteremtette a vállalatunkat és azt felvirágoztatta. Nehezebbre esik, hogy elvesszünk egy olyan polgártársunkat, aki a háború idején oly nagy szolgáltatásokat tett hazájának. Elvégre nem felejtjük el, hogy a szerencsétlen háború befejezéséig én — és senki más — alkotta újra vállalatunkat, kiemelte azt a romlásból és saját vagyonával szándéka. Ha pedig most mi is, új emberek, kénytelenek vagyunk eltávolítani egy ilyen tisztelendő munkatársunkat, abban nem mi vagyunk a hibások.

Az öreg Warburg ezzel begombolta szomokingját, méltóságát teljesen szépszt és eltávozott a teremről, ahol továbbra is siri csend uralkodott.

Benzion Katz csernovitzi rabbi halála. Benzion Katz csernovitzi rabbi hosszú betegség után egy bécsi szanatóriumban elhunyt. Az elhunyt nagy tudomchoem volt és világi tudása is rendkívül kiterjedt volt. Dr. Mark csernovitzi főrabbi felkérte dr. Feuchtwang bécsi főrabbit, hogy a temetésére a csernovitzi hitközséget képviselje, mert a rövid időre való tekintettel dr. Marknak már nem áll módjában Bécsbe utazni. Vasárnap nagyszabású gyászünnepepy volt Csernovitzban, ahol Zrelsohn kisenevi főrabbi és dr. Mark főrabbi mondtak emlékbeszédet.

SZERKESZTŐ ÜZENETEK

Nass N. József, Tg-Mures. Kérjük sziveskedjen pontos címet ha adektelenül küldö, mert a kiadóhatalomban levél van az Ön számára.

K. J. Satornaro ismerjük ezokat az eseményeket, amelyek utóbbi lejárásának Salomon-n, a hitközség és főrabbi körül azonban új gondolatok, hogy jobb ha hallgatunk. De ha így meg tovább, utóbbi előiról kell kezdenünk kiterjedni azokat az ügyeket, amelyek ott úgy látszik örökre megültek a zsidó közeletet. Tehát várjon.

ZSIDÓ HUMOR

ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Rabbi a kolónián

Egy új palesztinai chelucleptésen egy rabbi is jetelepedett. Három hónap muiva azonban öszszepakolt és el akart menni.
— Rabbi, miért akar elhagyni bennünket? — kérde az egyik kolonista.
— Azért, mert ez az első kérdés (Schule), amelyet az elmúlt három hónapban hoztam intézt k.

Ismeretőjele

A Mizrahi kiváló vezetője, Rabbi Meir Berlin, Tel Aviv egyik uccáján sétál és mellette megy el két Poale Cionista fiatalember.
— Cui Sabbas? — köszönti őket a rabbi.
— Meiri? Cui Sabbas? — kérdeik — hiszen ma szerda van.
— Láton, hogy cigarettátok. — mondja Rabbi Berlin — azt hittem tehát, hogy szombat van.

A borbélynál

Egy zsidó, aki Európában mérősrus volt, Tel-Avivben borbélyüzletet nyitott. Egy péntek délután igen sokan vannak az üzletében és különösen az egyik új már (ürelmelletti) várja, hogy sor kerüljön rá, de elmulik egy óra és még mindig szába. Összszó végül is a tulajdonoshoz. Utam, én nem tudok tovább várni, talán meg tud borotválni engem a tavaszi fu is?
— Nem, nem — mondja a tulajdonos — a tanuló nem tud borotválni, mert nem bírja a vért látni. Engem azonban, az egykori mérősrus, aki vesidegzetelt bíró, az egyáltalán nem zseiroz...

Hiba és szerencsétlenség

Egy kolonista Tel-Avivben szamarat vásárolt. A kereskedőtől garanciát kért, hogy a szamarának nincs semmi hibája.
— Néhány nap muiva jött vissza a kolonista szamarával Tel-Aviba és követelt a pénzt vissza.
— Uram — mondja — a szamarát egyik szemére vak...
— En garanciát adtam Önnek — mondja a kereskedő, hogy a szamarának semmi hibája nincs. De hibás, mert a vakaság? A vakaság az csak szerencsétlenség.

Amiről nem bír lemondani...

A Bécsi Filharmonikusok Toscanini vezényletével Rotschild volt jelen, mert az a hírcék, hanem a párisi és londoni házak főnökei. Errel kapcsolatban dezik, amit bo dogut Wolner József az ismert új város borszárt egy alkalommal: „A templomban találkoztam egy kiterjesztékli ismerősömmel. Amikor kérdőleg meríttem rá, azt mondta nekem: „Két zsidó delegárol nem tudok lemondani: a Maszkiről és a Filharmonikusokról.”

Tej és víz

— Anyám fejezt kiüllő.
— Jo, de miért hoztál két bögrét?
— Azért, mert nyáms külön akarja a tejet és kúllő a vizet.

Miért nincs kereslet a döbrpacun

A nagy börtönyös panaszokdók, hogy ro szul meg ez üzlet.
— Maga az oka, — mondja va ott neki — maga járt rossz példával elől, amikor kiterjesztékdel.
— Mi köze ennek ahhoz?
— Mert mióta anyi ember kiterjesztékdel, kevesebb ivóvíz jut.

Csipkelődés

Egy gardag ember egyszer a következő módoz csipkedte a tubáni megidót:
— Mondje csak Rabbi Jikov, honnan van az, hogy magát gyakran látják a zsidógyok házába menni, de még seaki sem látte, hogy egy gazdag megához ment volna?
— A dolgot nagyon egyszerű — válaszolta a magid. — En tudom, hogy kevés a pénzem, tehát felkeresem a gazdagokat. A gazdagok azonban nem tudják, hogy kevés az eszük, tehát nem keresnek fel engem.

A másál

— Miért szeretik az emberek a példázatokat, a másálakat annyira? — kértezték egyszer a magidot. Ezt ő a börtökösöképpen világította meg:
— Az Emesz (kország) egyszer külvijárt a világon. Az emberek nagyon ridegen kezelték. Elbujtak előle és kikerültek, ha lehetett. Errel szemben a Sekert, (a Hszugságot) mind nélkül tárt karokkal fogadták. Fajt ez az Emesznek nagyon és, amikor egyszer a Sekerrel találkozott, megkérdezte tőle:
— Mond, barátom, honnan ez a te nagy népszerőség és miért bannak az emberek énelemen így csunván?
— A Seker végigéte az Emeszben és így szólt:
— Hasonlít ösze ruázulunkat és meg fogod érteni. Nezd, en milyen csillogó kabátban járok, le pedig kopotlan, egy legibb-zör egész meztelenül jársz a világon. Ha azt akard, hogy leged is barátságosan fogadjanak, azt ajánlom, vedd kabátod ruhánál és mutakoztál abban az emberek között.
Igy is történt. Az Emesz felvette a Seker szóp és sekszinél ruháját, a másálakat, a példázatokat. És ha ebben a kabátban jelenik meg, mindentől nagy örömmel fogadják.

NEPUNK

MEZŐSZÉKSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Bisztrák István Vasvári No. 6.
Telefonos: 648.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wassermstrom Sándor
Felelős szerkesztő: Leitner Zoltán

ELOFIZETÉSI ÁRAK:
Belföldi: Httközségeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félévre 150, negyedévre 85 lei. Külföldön: 120—80, 45, 25, 15, 10, 5, 50 dinár, 25, 15 Pengő, 5 Dollár.

Kétezer év óta nem vándorolt be annyi zsidó a Szentföldre, mint az elmúlt hónapban

Jeruzsálemből jelentik, ideiglenes számlások szerint október havában 6000 zsidó vándorolt be, mely szám azt jelenti, hogy ez egész cionista mozgalom megindulása óta, de ha a förlénelem gáluti idejét is tekintetbe vesszük, ennyien egyszerre nem lépék át az Öszjországi határokat. Haifában 2900, Jaffában 2600, a szárazföldi határokon keresztül 150 bevándorló jutott az országba.

Ezenfelül 300 turista kapott engedélyt, hogy az országban maradjon.
A Javisch Agency jelentése szerint az év tíz hónapjában 35000 zsidó zsidó vándorolt be Palesztinába, amely körülbelül 35% al több mint az előző év hasonló időszakában. Certifikáttal ebben a tíz hónapban 17.283 személy vándorolt be.

Jabotinski belép a Cionista Executívébe?

Folytatódnak a harcok a pártikon belül, mivel a szélsőséges elemeket nem elégíti ki a vezetők londoni megállapodása.

A lembergi „Chivila“ jelenti Párisból: Azon tárgyalások alatt, amelyek V. Jabotinsky a Revizionista Unió elnöke és Ben Gurion pártiznait munkásszervező között a londoni meggyezés után lefolytak, oly szenzációs horderejű megállapodás jött létre, melynek eredmény a Cionista Világszervezethez nézve csak később fogunk teljesen kidomborodni. A megállapodás részletei a következők:

1. A Revizionista Unió elismeri a palesztinai munkásszervezetet, a Hiszadruth Haovdimot, mint olyant, amely egyedül van jogosítva a munkásszervezetek vezetésére és további szervezésére.
2. A Revizionista Unió újhol felveszi a munkát az alapok részére.
3. A Revizionista Unió elismeri a Cionista Világszervezet felelősi jogát és tekintet nélkül aláveti magát azoknak.
4. A Revizionista Unió prof. Weizmann elnöki jelöltiségére fog szavazni, azon kikötéssel, hogy Jabotinsky lesz, mint alnök jelöltje és megválasztva.

Hogy ezen személyi változások keresztül-vihetők legyenek, összehívják a rendkívüli Cionista Világkongresszust, azok részvételével, akik a XVIII ik kongresszuson voltak jelen, mint delegátusok.

Ezzel ellentétben a varsói Haini jelentése szerint, ezen híradás nem felel meg teljesen a valóságnak. Az elnöki és alnöki kérdés egyáltalán nem lett tárgyalva, csupán arról volt szó, hogy a revizionisták megfelelő helyet kapjanak az Executívében. Emellett a Weizmann jelölése elé a revizionisták részéről semmi akadály nem gördült. Ezek a tárgyalások a legnagyobb illokokban folytak, erről a lembergi „Chivila“ veit legelőször tudomást és hozta annak eredményét nyilvánosságra. Azonban a megállapodások még nem lettek ellenjegyezve és annak perfektválása egyrészt az Executívétől, másrészt a Revizionista Unió választmányától függ. Abban az esetben, ha ezen békepaktumot bármelyik fél visszautasítaná, úgy az Ben Gurion és Jabotinsky privát megállapodását képezné,

Majrovits Meir-Jehuda:

Nincs más ut!

A cluji (Kolozsvár) egyetem orvosi fakultása az elmúlt héten hetven zsidó jelentkező közül hatvanötöt visszautasított. A mezőgazdasági akadémia szintén visszautasította azon zsidó diákokat, kik felvételtet kértek.

Aki ezen hírek a halását a zsidóság külföldön létegelni tanulmányozta, kétféle megfigyelést tehetett.

A nagy többségnek azonban fájdalmas megépetést kellett. Ennek oka az a zsidók lelki-strukturájában található. A zsidóember általában optimista és bizalommal tel. Ha egy his napsütésű lát, nem hiszi többé, hogy jöhet még bor. Megfeledezők a gálut adottságairól. Ha pedig bekövetkezik némely dolog, mellyel a nyitott szemek előre számoltak, akkor bizony, ellenkező néglátszó esve, tragikusan felajdun.

Éltettedek óta, Herzl felépítéséből kezdve, hiába figyelmeztetlek van a zsidóság széles tömegeit, mint ezen tömegek vezetőinek egy részét: gálutban vagytok, nyílgázok, jövel az idegenség keserű kenyere. A legkeüsbő hittek ezen prognózisban a németországi zsidók. Ma viszont már látják és átélők. A Németországgal szomszédos Ausztria zsidói sziklaszilárdan meg voltak győződve arról, hogy Ausztriában nem csap át a hillerizmus. Most meg keserűen tapasztalták, hogy nap-nap után verik őket ki a kereseti pozíciókból és még hozzá megakadzták őket iskolagötdökkel és különböző spirituálizált sárga foltokkal.

Valamennyi országban az antiszemizmussal lényege azonos, legfeljebb a formája más. A hilleri zsidógyűlölet közepörtian öszinte, az ausztriai viszont szemforgatás kósis. Hárad hárdáve sebhém sehdíráim lehátik, — közös vonsuk, hogy céluk a zsidóság sanjorgatása és epusztítása.

Az állami szolgálatba nem fogadják már be őket s aki már régóta bent van, azt kitűrik. A zsidó iprost és kereskedőt szilios adókkal nyomorítják. Szisztematikusan és fokozatosan kizsörtik a zsidó magán-üzletiséleket meg a magán vállalatokból is. A még valamennyire jövedelmező szabad foglalkozásokból is kizsörtik őket. Ami ebben az irányban Németországban bekövetkezett, az elbővűbb Ausztriában, Lengyelországban és más államokban is meglesz. Mindezen adottságokhoz okozatni könnyen kiszámíthatók. Példa rá: a máramaros zsidóság, melynek egykor szorgalmasan dolgozó, jól kereső tömege demoralizált koldushaddá vált. Ugyan ezen sors vár a zsidóság zömére.

Ennek belátása automatikusan váltja ki azon gondolatot, hogy a dolgokon mielőbb segíteni kell. A segítséget már rége megmutatják nekünk és ez két részre oszlik: a cionista megoldásra és a gáluti megoldásra. A cionista rész már ismeretes. Eről most nem szólnok.

A gáluti rész egyelőre azért fontos, mert — még az angol certifikátumkorládozásan kijövl is — a zsidó nép zöme egyelőre a gálut országában marad. Ez az első célkitűzés az át... "des,

mely kirszerben ipari, de tulajdonlag mezőgazdasági pályákra irányuljon.

Mielő a zsidó nép társadalmi-reáli összeállása teljeséggel fejezhető ki: ha sok a szellemi munkása és nincs parasztsága, meg kell valósítani az átrétegződést.

Sokféle szempontból fontos, hogy a romániai zsidó nép ugyanolyan arányokban tagolódjék különböző társadalmi és termelő csoportokra, mint az ország összlakossága. Ez konkrétul következőképpen fejezhető ki: ha Románia összlakosságának több mint kilencven százaléka parasztságból áll, ugy Románia zsidó lakosságának ugyanolyan százalékos rétegződést kell mutatnia.

Hogy ezen gazdasági átalakítást a zsidó Palesztina-kérdésből kifejtésére miképpen befolyásolná, az természetesen a jövő titka. Lehet, hogy Erec-Jisráél határait ki fogják tolni és elannyira, hogy ma még megítélés szerint elképzelhetetlen arányú bevándorlást lehetővé tegyék a zsidó nép számára.

Még egy szempontról említhetünk. Románia törvényhozása elsősorban paraszti barát, amint ez például a konverzió törvényéből is kitűnik, tehát nem igen foglalkozik az aránylag kisszámú zsidó parasztság miatt a romániai összparasztságra nézve hátrányos törvényeket alkotni, amit a kereskedelem ellen még megtesznek, mert ott főleg a zsidót sújtják.

Vizsgáljuk meg most főbb vonalakat az ezen célhoz vezető első lépéseket. A célkitűzés gláziói voltánál fogva szükség van az összes földművelés, erdőgazdálkodás, közlekedés, energiák összpontosítására. A csakis vallási élettel törődő zsidó hitközségeket népközségeknek kell átalakítani, hogy a vallási életen kívül, legyen a népközség a zsidóság gazdasági életének regulátora.

Mielő a bírnaműve koncepció forradalmian új, számolni kell a gátló erővel, de ezen akadályokat megfelelő felvilágosító munkával le lehet küzdeni, amint Románia zsidósága átértette a statisztikailag bizonyítható igazságot, vagyis: a zsidóság holtléte-összességét halálusságig fokozódó pauperizálódásának megdöbbentő tényét, abban az időpontban a felvilágosított népközségek valóságá váltak.

Ezen grandiózus célra irányuló felvilágosító munka megkezdésének kötelessége elsősorban a „Népközség”-re hárul, mely a multban is megmutatta, hogy mekkora erővel bír.

Pintér & Co. (Weisz) Tűkgyár és üvegcsiszoló. Kül- és belföldi üvegnagyrakár, Arad, Str. Ioan Calvin 39

ZION LLOYD utazási és kirándulási iroda

Igazgató: M. Iampolsky, BUCUREȘTI, Calea Victoriei (Palatul Frascati) Telefon. 3.69.13. 1. Egyéni utazások rendezésére Palesztinába és a Közelkeletre, a közelítő hétköznapon: „Mount Zion” (Riviglió), „Mount Carmel” (Progresso), „Polonia”, „Reg. Carol I.” A legközelebbi indulások: 1934 november 21, 23, 24 és december 5, 7, 8, 14, 19, 21, 22, 28.

zékkel és megítélással bír a zsidókérdés legburkoltabb jelenségeivel szemben.

De a mezőgazdasági átrétegződés munkáját — habár kisebb arányokban — már most meg kell kezdeni. Mielő az Erdélyi Zsidó Államotörvény ilyen munkaprogrammal lépett ki néhány nappal ezelőtt, természetesen,

hogy minden zsidó lényegzőnek részt kell ebbe vennie. Mulhatatlan szükségese, hogy az egész erdélyi háchsrúit és chálucúit szervesen kapcsolódják bele ezen mozgalomba, mert a mezőgazdasági háchsrúitnak ugy Palesztinára, mint a gátlóra kell gondolnia.

9700 új certifikátot adott a palesztinai kormány

A palesztinai kormány a legközelebbi félére 9700 új certifikát kiadását határozta el, mert úgy találta, hogy ennyi új munkeserőt lehet beállítani a palesztinai területre. Ebből terolja azt a 2200 certifikátot, amelyet az illegálisan bevándorolt turistáknak utólag megadott, ugy, hogy ezzel 7500 certifikát áll a cio-ista szervezettel rendelkezésére.

A német barátság-ellenességét szerez Lengyelországra ki.

3 millió zsidó az éhínség küszöbén

Varsó. A lengyel parlament legutóbbi ülésén a pénzügyminiszter beszédét követően, a zsidó parlament elnöke, dr. O. Jas Thon nagyarányú beszédében támadta a kormány pénzügyi politikáját és külpolitikai orientációját. Thon rámutatott a zsidó tömegek végteleen nyomorára, majd többek között a következőket mondta: A zsidó tömegek nyomora napról-napra nő. Lehetetlen és megdöbbentően, hogy 3 millió embert a megművelésnek dobjunk oda. A kormány azonban se mit sem tesz, hogy a zsidó segélyszervezetek munkáját megkönnyítse és elősegítse, ellenkezőleg szisztematikusan megakadályozza a zsidó szervezetektől kiinduló kezdeményezést.

Dr. Thon ezután a kormány külpolitikájával foglalkozott. Bár nálunk az idők során principiumot vett, hogy ne avatkozzunk bele harmadik külpolitikájába, most úgy érzem bna volna a hallgatás. Lengyelország német barátsága rendkívül sok elcsúszást szerez hozánk. Nemcsak mint zsidónak, de mint lengyel állampolgárnak is fél nekem a kormánytágai abban a társaságban látni. Mért kell pont Lengyelországnak a Németországgal szemben megnyilvánuló nemzetközi politikai megállást? Azt vélték ugyan elmondani, hogy Franciaország sok hibát követett el velünk szemben. Igen ez lehet igaz, de nem lehetett azt, hogy egész seregessel beteggyágyba jeküljünk. A mi helyünk ott van, ahol a civilizáció, jog és igazság uralkodik, nem pedig ott, ahol a pokol tüze lángol. Még mindig nem késő az igaz utra térni!

Dr. Thon rendkívül bátor és erőteljes beszédét a lengyel sajtó élénken kommentálta.

Súlyos antiszemita kilengések Lengyelországban

— Abban az alkalomból, hogy most volt harmadik évfordulója annak, hogy az ismeretlen kezek által meggyilkolt Wacławski antiszemita diák elhunyt, sorozatos zsidóellenes megmozdulások vittek véghez a diákok, amelyek, még ma napig sem csendesedtek el. A varsói főiskolákban tömegesen ontják az antiszemita röpiratokat és proklamációkat, azonban az iskolai hatóságok megtették a kellő lépéseket, hogy ezeket terjesztését megakadályozzák.

Lenbergben a B. H. Trumpeldor helyiségbe petárdát dobtak be, amely teljesen elhamvasztotta azt. A petárda a „Kurjer Lwowski” antiszemita lap külön kiadásába volt begyörgyölve. A „Hitachduth” és a „Gardona”, valamint a „Buslah” zsidó diákgyűlések helyiségének címlapját pedig leégették.

Krakóban a zsidó járókelőket a diákság a „Hilf” utcán inzultálta. Wlndában és Krakóban egyes helyeken bombákat dobtak. A krakkói főiskola szenátusa a kilengés

sek megisméllése esetén erősebb rendszabályok életbeléptetését határozta el.

Varsóban a rendőrség a felszólított nemzetiszocialista párt helyiségében, amely most radikálisocialista név alatt működik, házkutatást tartott és számtalan zsidóellenes felhívást kobzott el, amelyekben a lakosokat arra szólították fel, hogy a zsidókat megtámadják.

A varsói zsidóknak az elszegényedése annyira előrehaladt, hogy az iskolai előjárók ismétellen felhívták a figyelmüket, hogy az éhségtől elűzöttek gyenge csemetek az iskola helyiségében álljanak esnek össze. A zsidóság állít fenntartott szegénymagazinokba a szomszédos zsidógyermekeket betértek, hogy krumplit vigyenek az éhezőknek, mert mint mondták, nem nézhetik félteni, hogy az árattalan gyermekek éhen pusztuljanak.

Egyetemi tanárból Jesiva-bócher

Március elején borotválás arca, magas férfi jelent meg a gori rebbnél és bejegyzést kért, hogy Jesiva-bócher tanár legyen. A rebbbe bejegyzést, az újdonostól bócher kartaiba költöztet és székelt névezett. Rövid idő alatt sorompóival és tulajdával felállította bócherarsát. Ötödiktől kapott és ebből tartotta fenn magát szerényen. Csak a múlt hónapban leplezte le magát!

Hat éves multan, midőn szegényes zsidó sztráim járvány áldozatai lettek. Egyedül maradtam a világban. Egy keresztény család szánalmából vált magához. Adópátlék, iskoladíjak. A bécsi egyetem filozófiai doktorát evattak. Nevelő szellem kívánságára katolikus pap lettem. Az egyetem rektora nagyon megszerelt és feleségül adta hozzám leányát. Házasságom után engem, dr. Jaszsembztyt a bécsi egyetem tanárává neveztek ki.

Komoly kutatásaim nyomán megeláptottam, hogy minden tudomány alapja a talimud. Én inspirált arra, hogy a Jesivában a talimud ismeretét elsajátítsam. A napjainkban tobzódo antiszemitizmus igazságtalanságának hatása alatt ellenállhatatlan vágy fogott el, hogy én, aki emagy is Avrahám ötágának szövettségéhez tartozom, visszatérjek sorsülőzött népemhez.

A gort rebbbe megeláptam hallgató végül a különböző és szomorú életléteket, mi jü szitárta karját és megáldotta a megtérőt. — Szomorú számok. A budapesti országos neolog irodának 1931. és 1932. évi működéséről szóló jelentése most jelent meg nyomtatásban. Elég szomorú tényekről ad hírt. 1920—30. évek között a magyarországi lakosság 8,7 százalékkal gyaragodott, ugyanakkor a magyar zsidóság 28,788 lélekkel, vagyis 0,8 százalékkal fogyott. Még annál is szomorubb az iskolágymernek száma az apadás. Az államsegélyt megvonják 28 felekezeti iskolától, mert 39 nál kevesebb lett a növendékek.

HETI GLOSSZÁK

Slancu felmentése.

A zsidó közvélemény jól ismeri az ügy előzményeit. Tischler Mór, az erdélyi zsidóság egyik legismertebb vállalkozója és közéleti tényezője évekig harudó pert folytatott az államkincstérrel szemben. Az ok: egy sokerep holdas erdő volt, amelyet a mókok maguk részére akartak kisajdítani, hivatalosan a törvény paragrafusaira. A perek természete az, hogy soha végül folynak. Mégna nem nagyon sokmillióst érteket reprezentáló birtokról, hanem egy kis peresekéről van szó. Ez a per is folydogált a törvénykezés különböző fórumai előtt, végül tragikus fordulatot vett. A bucaresti törvényszék előtti tárgyalás az: egyet, amikor egy rokkant kapitány, éknek trafikója van a clujj (kolozsvár) főúterén, és aki a mókok véleménye eda ki magát, egyszerűen lelőtte Tischler Mór a törvényszék folyosóján, amire az idős férfi még aznap kilehelte lelkét egy szaturo rümben. Az ügy akkoriban örösi felülmást kellett az országban, de annak határain túl is, mert szóallan volt, hogy egy ember, önmaga itélkezése élet és h-lál fölött, amikor egy komplikált birtokperrel volt szó.

A nepokban létezett a bucaresti bíróság a gyilkos felett. Az esküdszékhez azt a kérdést intézte a bíróság: büntös-e Slancu rokkantkapitány abban, hogy revolverével egyonította Tischler Mór? Az esküdték „nem” meg felelték. Erre a bíróság kénytelen volt a kapitányt felmenteni. A bíróság ítéletét kritizálni nem lehet és nem szabad. De itt nem a kapitányról ítélt egymaga, mert előbb esküdték ellen az utóbbi években számos támadás jelent meg a francia lapokban, mert olyan logikálan, olyan impresszióra épített válszakot adtak a fellelt kérdésekre, hogy azok valósággal disztraháltak az esküdszék intézményét. Előfordult, hogy férgyilkos feleségeket, akik előre megfontoltan végeztek ki férjüket, de mert helytelenül állították ki az esetet, felmentették, tehát bírói mérlegeléssel 10—15 évet kaptak volna. Bevalljuk, hogy mi nem is tudjuk pontosan e perben, hogy miért van az, hogy csak az ökirályság területén léteznek esküdszék és példóai Erdélyben nem? Hat nem egysége a BTK mindenütt? És ha már így ven miért került ez a per az esküdszék elé? Bizonyos, hogy egy ember a törvényszék fo

lyosóján leölt egy másikat. Nem egyéni céllal, hanem úgy vélte, hogy egy bizonyos néprétegnek ezzel szolgálatot tett. Mondjuk „házas” felbuzdulásból, De mégis: embert ölt! És felmentik. Felmentik polgáremberek, akiknek holnap lehet egy birtokperük.

Az esküdszéki intézmény beleg. Tischler régen halott. És aki megölte, azt vállukon vitték ki a felmentés után hívei a tárgyalóteremből. Ezt nem érzjük...

Amit a németek beszélnek és cselekszenek.

Sajnos nem lehet és nem szabad napi rendre térni föltek. Nem lehet egykönnyen belenyugodni abba, hogy a német iskolákban a berni tárgyaláson bebizonyítottan gonosz hamisítványok deklarált „Cion bölcseinek jegyzékönyvét”, hivatalos tantárggyá telték. Rusti birodalmi közoktatásiügyi miniszter, porosz miniszteri hivallában elrendelte, hogy az iskolákban tanítsák elsősorban a nagy mártólségét alapvető művét: a „Mein Kampf”-ot, Alfréd Rosenberg külügyi szaktekinély „Mytos der 20 Jahrhundert” c. könyvét, Chamberlainnek „Rasse und Persö. lelküket” c. negyterti fajtörtévényét. Érdekes, hogy Hitler osztrák, Rosenberg orosz és Chamberlain angol földön látta világot, egységes beszéltört német. E fentiekben kívül tanulni kell a székfejt, sörrel tei német koponyákban Rosenberg „Cion bölcseinek jegyzékönyve” és a zsidó világpolitika” című munkáját és még néhány erősen antisemita könyvet. Így néz ki Németország a XX. század civilizatorikus légkörében.

Ha pedig még ez nem volna elég, nekünk zsidóknak, akik olvashatjuk, hogy Julius Streicher, a lit „Schrecken Alljudas” mellékével tisztelnek meg a német lapok, Westfalenben újottl izzó antisemita beszédet tartott, amelyben többek között ezt mondotta: „Itt még járnak be németek zsidó fületeibe. Vannak emberek, akik lit barna ingben is bemennek zsidókhöz vásárolni. Nem úgy van nálunk Nürnbergben. Aki nálunk ezt megmerré tenni, azt egyszerűen letűpnénk. Ma már a munkások is felvannak világoztva és tudják mi a kötelességük. Mi elvtelünk már minden, amit a zsidó rancit fölünk. Nálunk sok helyen ki van írva: Zsidó nem kiráncos elem: így kell legyen nálatok is Westfalenben. Kinn a világban a németek ellen folytatva, ezért nem tudunk expertálni. Mi is mutassuk meg, hogy tudunk gyűlölni és bojkotálni.

Nincs többé rosszul táplált, gyöngé és salnya gyermek,

gyöngé és salnya gyermek, ha gyermekét az elválasztás után azonnal OVOMALTINEVAL táplálja.

Az Ovomaltine rendkívül kellemes íze miatt már az első kísérlet után is gyermek kedvenc itala lesz. Az Ovomaltine vitaminokban és szénhidrátokban gazdag tápszer, amely a gyermekeknek kitűnő erőt ad. Már az első doboz elfogyasztása után fel fog Önnek tűnni a súlygyarapodás, a rózsás arcszín, az állandó jókedv, ami mind a teljes egészség biztos jele. Övölja gyermekét a gyengeségtől! Ovomaltine az energia leggazdagabb forrása!

Árak: 50.—, 98.—, 175.—, 320.— lit

OVOMALTINE

A Dr. WANDER ÜZEMEK KESZITMÉNYE.

— Georges Mandel — a francia kabinetben miniszteri tárcát kapott. A jelenleg megalkult Flanjin kabinetben Georges Mandel a portügyi minisztereket kapta. Mandel jelenleg 50 éves és zsidó vallású. 1919 óta a girondisokhoz tartozott és 1932 óta elnöke a francia független csoportnak. Az egykori Clemenceau kabinetben, ahinek Mandel egyik legmeghatározóbb barátja és talim tanácsadója volt a miniszterelnök jegyzőjeként szerepelt.

India ősi zsidósága

Írta: Mario Appellus

Mario Appellus, keresztény vallású olasz író, a rejtelmes hinduizmusról ismeretlen ősi zsidó törzset fedezett fel.

— A második jeruzsálemi templom szétrombolása után, a 38. században a területén, a Jordán partjáról utrakelt ölezer zsidó, aki háromévi gyalogos vándorlás után érkezett az indiai völgyekbe.

Igy mondja ezt el Kotay, a zsidó város főrabbija, aki szerint ugyanakkor vetették meg alapjait annak a zsinagógának is, melynek tizenkét kupolája emelkedik fel Madura egének kristályos tisztaságába.

Mint a kollós védelem alatt a csibék, úgy vonulnak meg szerényen köröskörül Kotay zsidóváros ferdetetejű, feketére vállott apró házacskaik, melyek az ősi templommal korban vetekednek.

A pusztító fanatizmus, misztikus megszállottság hazájában gyakran felülnek egy egy domb csúcsán, vagy völgyekellenében a Kotayéhoz hasonló zsinagóga, melyet a történelmi idő előtti ismeretlen rabbinus épített fel. Évszázadok óta több ezer ember él itt, míg odakünn lomboló vallási viharok rázák meg az országot.

A Madura luja síkságának kelles közepén, pálmák és pagodák alatt, a többi lakosoktól élesen elkülönítve, védelgyengüléshen szentvédő házacskaiban, valószínűleg szulfit szögben él itt egy sereg ember, aki megőrizte ősi házait, szokásait, ruházatát, arcszínét. A külsője ugyanolyan, mint a palesztinai löcségeké és magán horája zsidó jellegű.

De lelkükben és szofásokban is megkövülve maradt fenn a 38. század és elmuló zsidósága. A többi zsidó a vándoruton néhány külsőjelet feloldozott az ői környező behatásoknak. Még Palesztinában sem maradt meg olyan ősinek a zsidóság, mint India pálmái alatt. Calicidában a zsidók átvették a mohamedánok köpenyét, a duzok mellényét, a jaffai lakosság fehér kabátját, a Jordán be dúnjeinak vörös pupcsát. Itt mindez nincs meg. Az őregek ma is úgy ruházkodnak lit, mint Áron, a fiatalok alban az őltözékben járnak, mint Izsák.

Az asszonyok kora ifjúságukban gyönyörűek, az anyaság után kissé elhiznak, de Judith ruháját és Rebekka köpenyét viselik még ma is. Sok közülük a szőke, nem ritka a vörös és az albinó. Sápadi, szeplős arcukból mély, fekete szem villog elő, mely még akkor is szép marad, ha ez idő vihara nyomot is hagy a vonásokon.

Általenyésztes a zsidó lakosság főfoglalkozása. Az útlelekben köztulajjal főt rituális ételeket árultanak, melyekből minden „tisztalolen” állat zsiradékot látvóltartanak. A címűtők héber felirásúak.

Az agyaglámpákban olaj ég, a törött ablaküvegeket rózsás bódoglapokkal toldják meg. Egyszerű, patriarchális élet folyik az indiai zsidók között. A zsinagóga belseje csupa ünnepélyesség. Minden el van zárva és homály ül meg a templom. Az évszázados falakról, melyek valaha festve voltak, nedvesség és az idő lenestlák a színt. Olyan zirosan fényesek, mint az őreg fel. Az oszlopok és a padok is tisztos kiltől kepi k a korlól. A felőrl korvácsolt rézből készült, színes üveggel díszített

érdekes lámpák függnek alá. A rabbi magyarázata szerint ezek a lámpák Salamon templomából vették a mintájukat.

Kék virágdíszes sárga porcellánból van a padló, a koreai művészet remek, melyről senki sem tudja, hogyan kerültek ide! A köztépült emelkedő ollára pompás arany-és ezüstdíszekkel aggatott az évszázados áhítat. Az arabeszkkel díszített felváltkupolát nyolc sodrott bronzoszlop tartja...

A lépap brokátköpenyt hord, mely fölött Salamon királyt viseli. Mellsőágteljes külseje tisztelgetést kelt a hívőkben.

A megrendítő isentiszteletről szörszerint ezt írja a keresztény vallású író:

— A templom megtelt hívőkkel, külön oldalon ülnek a férfiak és a nők. A lámpák vöröses fénye csak az első padsorokat világítja meg, a hátsó sorok homályban maradnak, mint Rembrandt egyes képein. De a husz, harminc lejel, melyet látni lehet, a világlítás fantasztikusan elváltoztatja, komor fénye mélyen belevésdít az arcom csontos beszégetéseibe, ezáltal a körvonalak élesebben előtűnnek, a hus nélkül, mint a koponyák... Szélesen, komolyan, ünnepélyesen száll fel a padokból a kórus éneke. Az előimádkozó az őstamentum ősi nyelvén megszólaltatja a szóltárokat, a hívők 4000 év előtti időmában válaszolnak neki... Bánatos, hosszú és monoton az ima, a verset végződése zokogásba fullad. Így énekeltek talán a zsidók, mikor a Faraó elől menekültek, a rabiszolgák, akiknek Babilonban malomkereket kellett hajtaniuk. A zsidó nép egész drámája benne van ebben a panasos éneken... Végtelen fájdalom van az imádkozók szemében és mélységes gyász ragadta meg az én lelkemet is...

Néhány szó Schillerről

November 10-én volt 175 esztendeje, hogy Schiller megszületett. A költők legnemesebbje volt, aki mindég csak az emberi jogról, szabadságról írt és ennek nemességét hirdette. 175 éve annak, hogy ez a világnagyság megszületett és 129 esztendeje, hogy meghalt. E mily tragikus, hogy éppen ez a nép tiporja lábbal a legnemesebb emberi eszméket, amely ezt a zsenit adta az emberiségnek. Milyen tróniája a sorsnak, hogy éppen a Harmadik Birodalom ünnepli Schillert, az a generáció, amely, ha most élne Schiller, bizonyára kiközösítendő és száműzné Száműzné azért, mert minden embert, embernek tartott, ezt a nagy-szerű gondolatot énekelte meg költeményeiben, drámáiban, filozófiai munkáiban. Az egyén szabadságát hirdette mindenekfelett és gyűlölte volt minden erőszaknak, minden elnyomásnak.

A zsidóság kegyelettel emlékezik Schillerrre, a német gondolat legnagyobb képviselőjére. Hogy mit jelentett neve és munkái a gettók zsidó ifjúságának, azt nem is lehet egykönnyen összefoglalni. Schiller költő, dramaturg, gondolatárka csodás gazdagsága fűtő óázis volt a szegény üldözött és elnyomott gettó ifjúságának, úgy Kelemen, mint Nyeugain. Az ember nem rabláncokra született, ez csendült ki írásából és hol is talált volna nagyobb visszhangra, mint éppen az elnyomott, felvilágosodás után vágódó zsidó ifjúság körében. Ott talált legjobban visszhangra és ott értelek meg harci rajdját, amely a Szelem harcát hirdette a sötétség, az elnyomás és elnyomás lényegére ellen. Ezt a költőt szerette a zsidó ifjúság és szívesen írta be szavait.

A francia konvent Franciaország diszpolgátóvá választotta Schillert, mert ezzel akarta elismerni nagy gondolatosságának fensőbb-ségét, amelyet az emberi jogok kiharcolásáért hirdetett. Schiller harcolt a sötétség ellen, amely most olyannyira előntéte hazájának legjobbjait is.

Mi zsidók hisszük azt, hogy Schiller neve és allatásainak hatása sokkalta tovább fog hatni, mint a Gyűlölet mai német vezéreinek erkölcsi pátosza. Schiller ma a németiség körében süket fülekre talál. Egy egész világ választja el ma Schillert a németiség szellemétől. De a zsidó szívekben hála él a gigantikus költői nagyság iránt és hisz abban, hogy előjön még a schilleri gondolatok német reneszánsza.

Fuchs Benjámin feltűnést keltő gyászbeszéde

Általános feltűnést keltett Oradeán, hogy Dr. Fried János elhunytja alkalmából Fuchs Benjámin főrabbi olyan gyászbeszédet mondott, amely több ezer főt, a város élle társadalmából rekrutálódott közönség körében sok szóbeszédre adott alkalmat. A főrabbi, a Kereskedelmi Csarnok megbízásából felkereslék és felkérték a gyászbeszéd megtartására, tekintettel arra, hogy Dr. Fried János, dacára annak, hogy nem tartozott a vallásos emberek közé, születése óta az ortodox hitközség és Chevra adófitője volt és nagyünnepkörök a régi Calea Victoriei (volt Kolozsvári utca) nagy templomba járt. Azt is tudták ugyan, hogy amikor évekként ezélti édesanyja elhunyt reggelenek eljárt Kadidist mondani. Dr. Fried János ortodox volt és így nem volt semmi abban, hogy Fuchs főrabbi tartson felette gyászbeszédet. A főrabbi vállalkozott rá, s csak a temetés előtt tudta meg hogy Dr. Fried felesége nem zsidó nő. Arról viszont megoszlottak a vélemények és most sem lehet tudni, hogy állt-e a zsidó hitre vagy sem? Ennek dacára, a főrabbi gyönyörűen felépített gyászbeszédében amelyben Dr. Fried érdemeit méltatta kitért erre a körülményre is. Meltatta Dr. Fried önfeladózását, amely szerint bármikor, bármely zsidó ügyben, vagy zsidó kisémberek ügyében hozzá fordultak, mindég a legkészségesebben járt utána. Ő volt az első között, akik az ingyenes Jogvédő Irodát megszervezték és dolgozott benne. A zsidó kereskedők állandó szószólója volt minden fórum előtt és érdemei vannak akörül, hogy mindenkor küzdött zsidó testvéreivel. Ehez szölte azután a főrabbi azt a kijelentést, amely szerint ezek a nagy érdemek bizonyára tulszárnyalják azt a zsidó törvények szerint még nem engedett

Felírta, amelyet házasságával elkövetett.

A beszédnek ez a kitétele sok szóbeszédre adott alkalmat a város közönsége körében. Sokan helyeselték, sokan rosszalák, hogy ezt megemlítték a főrabbi. Szerintünk az a kitétel helyén volt, mert minden öntudatos és gerinces zsidónak ab-ovo el kell lélni a vegyes házasságokat, legyen a férfi zsidó és a nő keresztény, vagy fordítva.

Ha pedig minden öntudatos zsidónak így kell gondolkodni, mennyivel inkább ezt kell hangoztatnia egy ortodox főrabbi, akin k fundamentális meggyőződése az, hogy el kell lélni minden vegyes házasságot. Fuchs Benjámin főrabbi nagyon helyesen járt el, amikor ilyenformán szölte beszédébe ezt a lényt, amelyet ellen utasított azzal, hogy méltatta az elhunytnak a zsidóság érdekében kifejtett munkásságát és erre vonatkozó érdemeit.

Suiyos vadak az I. C. A. ellen

Hová lettek Hirsch báró milliói? ...

Értékpapirokban fekszenek a milliók, bár végrendelet értelmében, azt a zsidó kolonizáció céljaira kellett volna fordítani

A világ zsidó közvéleményét élénken foglalkoztatják azok a botrányos állapotok, amelyek röviddel ezelőtt kerültek nyilvánosságra az I. C. A., zsidó kolonizációs társaság, ügyvezetésének menéről. Dr. J. Brutzkus, régi orosz cionista vezér és ismert finanszius ut drámai hangú sajtócikkekben hozta nyilvánosságra, hogy az elhunyt Hirsch báró millióit nem kaplák meg az örökösök; a zsidó nép, és azt nem a pusztító zsidó nyomor enyhítésére fordították. Brutzkus történeli sorrendben ismerteti az ICA alakulását, céljait és mai helyzetét.

Hirsch báró milliókat ad a nyomorgó zsidóságnak.

1891-ben, öt esztendővel Hirsch báró elhunytja előtt, alakult meg az ICA 2 millió font alapotól. Célja az ICA társaságának az volt, hogy a Kelet-Európpában szenvedő és nélkülöző zsidó tömegek ezreinek oltást, békét és existenciát adjon. Hirsch báró elhunytja után, (1896) végrendeletileg továbbá 8 millió fontot hagyományozott az ICA számára és így az alapítók 10 millió fontra ruogott, (cca. 7 milliárd lei). 1892-től 1897-ig az alapítvány költségére 5000 részadó teleptettek ki Oroszországból Argentínába. Ettől az időtől kezdve azonban ugyszóval egyetlen zsidó telepítést sem végzett az ICA.

Mit csinálnak a milliókkal?

Brutzkus joggal veti fel hát a kérdést, hogy ha nem végzett zsidó telepítést, mit csinált hát az ICA Hirsch báró millióival a múlt század óta? A zérésre igen nehéz választ adni, mert a pénztári jelentések erről semmit sem mondanak. Az ICA üzletvezetése a nyilvánosság kizárása mellett folyik. A zsidó nép, Hirsch báró millióinak örököse, semmit sem tud a milliók sorsa elől. A báró végrendelete értelmében, az ICA részvényeit a berlini, frankfurti, brüsszeli hitközségek közt kell szét osztani, míg egyenyevedő fölé, maga az ICA rendli kezeli. Mindegyik testület minégy 5000 részvényt kapott.

1921-ben azonban megváltoztatták az ICA alapszabályait és ennek következtében a részvények többsége magánkézekbe került. Az 1933 évi jelentés szerint az ICA vagyonából 4.289.000 font értékpapirokban fektült, 250.000 font kés-pénzzel rendelkezett és Argentínában, valamint más országokban lévő földjeinek értéke 5.379.000 fontot tett ki. A végrendelet ezzel szembe világosan előírta, hogy az alapítvány 50% át földvásárlásra, míg a további 50% ot kolonizációs célokra kell fordítani. Soha nem gondolt azonban Hirsch báró arra, hogy alapítványának ilyen jelentékeny részét értékpapirba fektetik. A báró terve az volt, hogy a lehető legtróvidebb időn belül be kell fektetni a milliókat és ott ahol kell nyújtani a nyomorgó zsidóságnak. Áll ez különösen a mai korszakra, amidőn soha nem látott mar-tírium szakad mindenütt a zsidó tömegek nya-

Különben a temetésen Farkas István a Kereskedelmi Csarnok elnöke sírásiól elcsukló hangon parentália el barátját és munkatársát, dr. Soós István v. elpolgármester a Magyar Párt, Manólla Camil a Kereskedelmi és Iparkamara, Stamotopol Aifons városi tanácsos, Oradea városa, dr. Zoltán Jenő az Utazók Egy-ülete nevében búcsúztatták a Csarnok nagytérképében elhelyezett koporsó előtt a hirtelen tragikusan elhunyt dr. Fried Jánost.

— Georges Mandel — a francia kabineteiben miniszteri lércát kapott. A jelenleg megalakult Léonin kabinetben Georges Mandel a polgári miniszter lesz. Mandel jelenleg 50 éves és zsidó vallású. 1919 óta a szenátus tagozott és 1928 óta elnöke a francia független csoportnak. Az egyik Cleeanceu kabinetben, élték Mandel egyik legnépszerűbb barátja és látta tanácsadója volt a miniszterelnök jegyzőként szerepelt.

HIREK

A „Népünk” cikkeinek utányomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 3695

Péntek: Kislev 16, november 23.

Szombat: Kislev 17, november 24.

Heti szidra: יְשׁוּעָה

Heti háftóra: יְהוֹשֻעַ

Szombat kezdete:

üzel bezárás 4.20

gyertyagyújtás 4.30

Iszéniszület kezdete 4.33

Szombat befejezése 5.33

Dr. Fried János halála

Erdeleyszerte ismerték kereskedő körökben.

Dr. Fried János az oradeai Kereskedelmi Csarnok főtitkára, több volt, mint amennyit egy ilyen szó, hogy „főtitkár” takar. Már fiatal ügyvéd is, a progresszívus, az igazi „békés” intellektuális kicsi, de élte csapátaba tartozott. Akkor még csak az iradalom és szociálpolitikai elméleti síkján mozogott érdeklődési rádiusza, de a gyakorlati életben a vizsgát akkor tette le, amikor a Csernok-főtitkára lett. Itt azután nagy organizáció képességével elérte, hogy neve és működési tere-numa országos viszonylatban is elismerésre jutott. A kereskedők és egyideig a gyárosok érdekeit védte, sokszor messzire tulmenően azon a fokon, amelyet egy „fizetett” elás jelent egy ember életében. Neki nemcsak kenyér volt a kereskedő osztály védelme, a sok bajjal és nyomorítással szemben, amelyet ennek az osztálynak el kell szenvedni a meg nem érés labirintusában, hanem egy intézkedés ügyeké, ahogy azt azok a férfiak intézik, akik átérzik hitválszerűen az a rájuk rótt feladatokat amelynek szolgálatában állanak.

El kell ezt mondját hirtelen bekövetkezett halálakor, dacára annak, hogy Dr. Fried János egyidőben ezeken a hasábon tanadásban is részesült. Voltak területek, ahol nem érteltünk el az elgondolásai, s egy ember munkabírástát meg szíre tulnővő magára vállalást perhorresztáltak annak idején. Most, sirja előtt el kell mondját, hogy dacára szembenállásunknak, mindenkor nagybecsűltük munkabírástát, lehetőségét és odaadását és el-mulált, kidőllett mélyen fájjaljuk és minden embert részvétünk a korán elhunyt Dr. Fried Jánost.

A zsidósággal is voltak kapcsolatuk. A forradalmi időben nyíltan a zsidó nemzeti mozgalomhoz állott, főleg akkor, amikor nagybátyja, boldogult emlékeztető dr. Friedländer Sámuel állott, mint első elnöke a Svétország élén. Dolgozott és agitált az eszme mellett és amint annak idején mondotta, rezilió alá vette meggyőződését, amit főleg azzal igazolt legjobban, hogy az első zsidó Jogvédő Iroda megteremtésével a zsidó kizsáraztatási ügyes-bajos dolgai, igazi zsidó szívvel és a töle megszokott elánal képviselte az illetékes fórumoknál. Azután eltávolodott a zsidó mozgalomtól.

Ebben két motívum vezette. Az egyik, hogy az élet utainak kiszámíthatatlansága folytán, nem zsidó női velt feleségül és érezte, hogy ezzel lehetelenné tette azt, hogy egy pur excellence, zsidó mozgalom élén vezető szerep legyen. A másik motívum, hogy a Csarnok vezetősége inkább magyarpárti veltetés volt és nem akart kontrapozitúra kerülni „kenyéradóival”. Így került el dr. Fried János a zsidó ügyek mellől, de néha, amikor a nyugodt meditatások ideje volt, sokszor elmondotta, hogy ő szápercentes zsidónak érz magát és csak az okok kényszerítették, hogy másképp evezzen a politika utain. Sok-káig a Magyar Párt megbízásából városi tanácsos is volt éveken át, ahol a polgárság érdekeit szíllták.

54 éves volt, amikor egyik pillanatról a másikra elragadta a halál. Lapunk szerkesztője, halála előtt két nappal felhívta még

Advertisement for HIREK, including a calendar for 3695 and details about Dr. Fried János's death.

figyelmét arra, hogy lapunk legutóbbi számban megjelent cikkel, amely a kölcsönjegyzéssel kapcsolatban a zsidó kötelességek mellé, a zsidóság jogairól írt — olvassa el. Azzal vállunk el tőle, hogy pénteken elővess a majd a cikket, amelyet nagyon helyes, és csütörtök éjjel egy órakor hirtelen meghalt.

— Az angol zsidók küzdelme a brit hitlerizmus ellen. Miat megrituk, az angol hitleristák élén sir Edward Mosley áll, aki egyre élesebben támadja az angol zsidókat. Az angol zsidóság megszokta a folytonos hecceteket és éles feliratot intézett az állam ügyességéhez, valamint az angol képviselőház elnökehez, melyben tiltakozását jelentte be a birodalom lörvényeivel ellenléles némeibarát politikai ellen.

— Frankfurt elsőgyenyedik a zsidók kivándorlása miatt. A Manchester Guardian rendkívül érdekes cikket ír Frankfurtból. Megállapítja, hogy Németország valójában leggyazdagabb városa. Iszonykánt elsőgyenyedik a zsidó üldözés miatt. Frankfurt 500 000 lakosa közül a legutóbbi népszámlálás szerint 35 000 volt zsidó. A XII. század óta élték itt Európa leggazdagabb zsidó kereskedő családját. A nemzeti szociálisták utalmat a frankfurti zsidókat tőle telhegyig kimélte, a bajköt azonban mégsem volt elkerülhető és ezt a zsidók erősen megélték, de az egész város is megérett.

— Féktelen izgatás. A „Stürmer” legutóbbi száma Gelsenkirchenben meggyanusítja a zsidó mézárásokat, hogy rothadt húst mérnek ki. A közlemény hamis „jalnaud idézeteket” tartalmaz, melyek szerint a rothadt húst nem a kutyáknak, hanem a nemzsidóknak kell adni, mert „a kutyát jobban kell becsülni, mint a nemzsidót”. — Az „Uckermark Kurir” és „Das Deutsche Tageblatt” egybehangozón beszámol, hogy Prenzlauban 1928-ban ellínt egy 15 éves szőke, kékszemű ifjú. A hullát nem lehetett megtalálni. A szőlők levelezőlapot kaptak, hogy a gyermek rituális gyilosság áldozata. Ezt a lapot egy zsidó az azal az ürüggyel csalta ki a szőlőkől, hogy bemutalja a bíróságnak. — A görög kormány az emigráns zsidókat ideiglenesen Syra szigetén akarja elhelyezni. A „Stürmer” ebből az alkalomból figyelmezteti a sziget lakóit arra, hogy a zsidók meggyalázzák a leányokat. A lap rozjolója ajánlkozik, hogy néhány megfelelő figyelmeztető plakátot hajlandó rajzolni.

— Gaál Franciska-film nem jöhet forgalomba Németországban. A német propaganda miniszterium állítást megfoglalta Lencsnerrel, hogy a „Péter” című budapesti Gaál Franciska filmét csak azután lehet megfoglalta ezt a hirt. O maga bealotta fel szerzésését a budapesti Univerzálal, mert halogatók a felvételeket. A német propaganda miniszterium figyelmeztelte ugyanis az Univerzálal, hogy a Gaál Franciska film nem kerülhet forgalomba Németországban, mert „szereplői kizárólag zsidók”.

— Halálözás. Uhorodon (Ungváron) az elmúlt héten 85 éves korában elhunyt özv. Schwartz József, aki mélyszéges vallásos-sága és általános ismert adakozása folytán nagy köziszléslelnék örvendelt. Az elhunyt maionát négy kiterjedt család gyászolja, kö-zöbük unokái, Gürtler Ignátz, Nándor és József, akik tevékeny részt vesznek a zsidó kö-életben. Az élek sorából elővározott zsidó nagyszonyt a város zsidóságának nagy rész-vete kísérté utolsó utjára.

— Pilsudszky és a szombattartó zsidó kereskedők. Danzig — Pilsudszky, a lea-gyell főbörnyő unokádsága, egy magasarangu legyell miniszteri tisztviselő társaságban Danzigba szobalton cikizett autóján, amely defektet kapott. A város leg-nagyobb autókészletébe utasították őket, amely ület tulajdonosa: Barandl, szigorúan megtiltotta a szombatot. Az ület zárva volt és a legyell ur hába látogatta meg a főbörnyő lakásában. ez elnézését kérte, hogy nem állhat rendelkezésére, de ugyanond, van a város-ban még több autóból. Pilsudszky erre kijelentette, hogy ez a hitközség arra indítja őt, hogy ne menjen műszak, mert aki oly nászasan kijár, vallásánál, az bizonyára ületileg is megbízható. Elételek megint elő-jöttek a kereskedőkhöz. Még nem volt szombati vége, megvendégelték őket szász szőlészek, majd „nyádolói” csinált a hátságról, azután kinyitotta a boltját és ki-szóvalta a legyell urat, aki azután a legnagyobb szí-velésszággal elbuzozott 15re.

— Öt zsidó sarkutazó kilün-tése. Öt zsidó sarkutazó, akik vezető állást vállaltak be a kalandos Antik-expedícióban, a Litke nevezett jégterőn ki lettek túlatve. A kitálattekt között van a jégterő alparancsnoka Boris Bronstein, a rádió szol-gálat vezetője Olek Kusksu és a hidrológus Benjá-min Jagodow, akiknek a legmagasabb renjellet és diplo-mát, amit a Szovjet Unió a bíróság és tudományos elő melettre alapított, edonmányoztak. Az öt kitálattekt közül még számos más zsidó is részt velt ebben az expedícióban, köztük Bronstein bátyja Lev, aki az exp-díció filmzészeti intézte. A Litke jégterő sarkutazás terén figyelemre méltó eredményeket produkált és vil-lágrökről állított fel.

Advertisement for KATZ restaurant in Bucharest, featuring the text 'KATZ orthon restaurant BUCURESTI, Str. Carol 32. I. em.'

Advertisement for Hotel IMPARATUL TRAIAN (Terminus) in Bucharest, including the text 'Közvetlen a Gara Nord szomszédságában Hotel IMPARATUL TRAIAN (Terminus) szálloda Bucuresti, Calea Grivitei No. 177. Telefonok: 3-5214 és 3-0068'.

Advertisement for LEVANTE-POWER, including the text 'Késnélküli borotválkozáshoz csakis „LEVANTE-POWER” borotválóport használja. Szagtalan, hygienicus, biztos hatásu. Ügyeljen a márkára: „LEVANTE-POWER” Zsidó vagy? Támogasd előfizetéseddel a „NÉPÜNK”-et!

RÖVID HIREK

BÉCS. Az osztrák kormány az elmúlt napokban, a háború óta levetéskor 70 zsidótól megvonta az állampolgárságot. A kormány kérésére a Legfelsőbb Semélyt is jóváhagyta ezen rendeletet. — A Wittenben megjelent és B. Chamaier jezsuita páter által szerkesztett "Die Erfüllung" című folyóirat, mely a keresztény-zsidó megértést van hivatva ismertetni és amelyet minden zsidó szívesen foglalná, mint a hitvallást, egyszerű zsidó folyóiratnak mutatkozik, amely a zsidóságban a kereszténységbe való beolvadást propagálja. — A megtartott országos Keresztények konferenciáján elhatározták egy "Klar Kremenetzky" létesítést, ahol Ausztriából kivándorolt zsidók fognak letelepítést nyerni.

LONDON. Az angol leltárírók november 26-ra világhíreket a hivatalos és a Románia részéről Michel Lardau, bucsuéri ügyvéd lesz jelen.

ALOIR. Az algéri arab és zsidó vezetők közti bizottságot alakítottak azon céllal, hogy az algéri arab-zsidó békét mindjobban kimélyítsék.

TEHERÁN. Az utóbbi időben komolyan foglalkoznak azon tervekkel, hogy az Eufrát környékén, egy 50 000 négyzetkilométeres területet átengedjék a meglévő német zsidók letelepítésének céljaira.

ODESSZA. A Keukúsz környéki zsidók, taláryelvi zsidó újságot adtak ki. Ez addig az első taláryelvi zsidó lap. A keukúsz zsidó nagyrésze, kik eddig iparosok és kikereskedők voltak, most földművelők és az V.ik csonkita világkongresszusra küldtek egy delegációt azon céljal, hogy a palestinai letelepedési tárgyalások tárgyalásait folytassanak.

MOSZKVA. A legújabb híradások szerint, Biro Bidsában csakis a Szovjet-Országok területéről telepednek le zsidókat.

JERUZSÁLEM. A Cionista Exekutiva egyrészt, másrészt a Mizrahi és Zsidó állampárt részéről tárgyalások indultak meg a Cionista belső megteremtése érdekében. A tárgyalások azonban nem mit előbb tervezte volt. Londonban, hanem Jeruzsálemben lesznek megtartva, még pedig meg e hó folyamán. — A Jaffai kikötő építési munkáit, amelyekkel 1935 végéig beakornak fejezni, erős időközben haladnak a megvalósulás felé. Legkezelebb egy nagyszabású narancs-ültetvény fogják építeni 200 000 fedő helgatózó képzővel, továbbá terve van vére fa- és vasraktáraknak a létesítésére. Megkezdtek az építkezéseket arra nézve, hogy a hajók jobban megközelíthessék a partot. — A világhírű építész, Erich Mendelsohn, aki zsidó zsinagógát tervezett Jeruzsálemben, a palésztinai letelepedési céljából Palesztinába utazott. — Rischon-le-Zionban, mint a "Palais" építési, a Dreyfus-csoport megkezdte egy nagyszabású színház és pinceszínház építési munkáit, amelyekkel a közeljövőben rövid idő kérdése. Mindaddig a kormány nehézségeket ábrándított egy sörégy létesítése elé, most azonban egy adó, mint a foglalkozási kérdések a legmegfelelőbb megoldást nyerték.

ROMA. Az olaszoknak a világháborúban elért győzelmének emlékére a kormány a Miniszteri Bizottság az olasz frontarcok szobrászatát tárgyalja a legnagyobb rendjelek egyikeként ki kívánlatot. A kitüntetett zsidó államférfi emléket a Rómában székelő Cionista Egyesülésnek és előjárója a heber kultur egyesületnek.

TURIN. A most befejezett monumentális kormányzati székhez részére, amely a Szovjet ház megalkotásának emlékére emelték, a Viktor Emanuel király képét a zsidó Ercelle Olivetti festette.

MILÁNÓ. A gazdasági akadémiára a világhírű közgazdász, Prof. Gastasio del Vecchio elvették ki kérték. A kiváló zsidó tanár a Népszövetségnél, mint Olaszország pénzügyi szakértője fejt ki munkásságát.

SZALONKI. Ruzogaloz a görögországi nemzeti szövevény vezetője idézett, hogy a világháborúban elért zsidó hősi emlékeire egy grandiózus emlékművet felállítsanak. A párt közelében közelében fogja hirdetni a felhívást megkezdés zsidó hírelt irányában. — Ciprusi jelentés szerint egy angol zsidókból álló csoport egy 3000 dunából álló földterületet vásárolt narancsültetvények céljaira.

PRÁGA. — Az ottani sajtóhírbőség a "Cion Lbl-cesi jegyzőkönyve" összes példányait elkobozta és annak terjesztését beállította.

TOKIÓ. A japán kormány terbe vette, mi zsinat Mondschnoban egy a Biro-Bidschnoban határozott zsidótelepítés létesítését, még pedig közvetlen a Biro-Bidschn halálához. Egy cselles orosz japán háborúban ez a terület hadsziatnére változott. Mindenestre kell fenntartással kell fogadnunk a kelendő vállalkozást hit. Am a Biro-Bidschni kolonizáció felől, arról értesülünk, hogy az utóbbi időben számos zsidó vándorolt ki onnan.

ZWIESEL (Payer). Az összes városi befelérőkön, valamint az állomási épületeken egy plakátot függesztettek ki, hogy "zsidók itt nem kívánatosok".

HAIFA. Haifától jelenik, hogy a német menekült Joseph Weiszberger, az ottani zionizáció vezetője, a hajdán tanárává nevezte ki. Egyidejűleg megalkoták egy triót, amelynek nevezetesen kívül Prof. Zadri és Tornavski asszony a tagjai és kiváló propagandát fejtettek ki a zsidó zenének.

Az oradeai (Nagyvárad) orth. izr. hitközség vezetőségének lelkiismeretlensége

Annak idején főbbizben megemlékeztünk arról, hogy az oradeai hitközség mai vezetősége, ellenzéki körökben legjobban azért agított, hogy elviseheljenek a gabella és a nagy-marha husának ára ezáltal 40-50 százalékkal drágul, az epró marha gabelladíj pedig szintén túl magasak a hitközség fizetőképességeihez képest.

Most, amikor több mint egy esztendője ott garázdálkodnak a hitközség élén a régi purifikátorok, azok, akik a szegény nép sorsát annak idején olyannyira meg akarták védeni, ott tartanak, hogy még jobban emeltek az árakat s ma az a helyzet, hogy amíg például egy kiló marhahús 10 leia alapár mellett 14 leia gabellépőlékkel 24 leibe kerül, tehát a gabella 140 százalékkal emeli a marhahús árát, addig egy liba vágatási gabellája, amely annak idején 16 lei volt, most már szintén drágább lett és a 60-100 leies libárákhoz horribilis, mivel a vételéhez 16-20 százalékos gabella díj járul. Vagy csirkénél, amelynek ára páronként 25-30 leia, a vágatási díj egy párnál 16 lei, tehát az érték 60 százaléka.

Eltelítve ettől, hogy ez megnyomorítja a szegényebb népi sztráit, azis belbizonyított lény, hogy az oradeai neolog hitközségnek a legutóbbi csütörtöki napon 550 libát vágattak, amikor az ortodoxoknál csak 200 drb liba cédula fogott el. Az is tudott dolog, hogy az orth. hitközségnek 3500 adófelőle tagja van, míg a neologoknak 1000 adófelőljük. Az is bizonyított dolog, hogy a neologok nagyrésze nem vágat, csak az ortodoxok, és a lényegesen olcsóbb neolog vágatási díj kedvéért, elhagyják az ortodox vágatást. Ki veszi ezt a lelkére? Ahelyett, hogy levinnék a vágatási díjat, még emeltek. Csak reklámnak, propagandának volt jó, hogy majd levisszik a gabelladíjakat, de amikor tudnának lenni az ügyben, akkor még az ellenkezőjét cselekszik és felviszik a vágatási díjat és megnyomorítja ezzel a nem tehetősebb réteget a zsidóságnak, ami még ennél is súlyosabb, vallási szempontból, elkergeti őket a neologokhoz, ahol a vágatási díjakból régebben, amíg egyenlő ára volt a két hitközség gabella díjának 100 000 lei volt egy évi bevételük, most pedig közel jár a millióhoz s mind ez természetesen az ortodoxok rovására, mert a neologok nem vágatnak.

Kalinin nyilatkozott, hogy Biro Bidsában szovjet köztársaságot akar.

Nagyobb örömeiket is tud lehet élni.

Osztozkodás.

Szerencse, hogy.

Vásár van az égben.

»Igazi gójk«.

»Állítsátok a zsidókat a falhoz.

Zsidó asszony szív.

Minden az asszonytól függ.

Könyörületesség.

A gyakorlati tudás hiánya.

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

Zsidó asszony szív... Híllél az idősebb, egyszer meghívta az egyik tudós írását ebedre. Feleségét előre figyelmeztette, hogy menél jobb ebedet készíteni. A két tudós, a nagyapóval időben asztalhoz ült és várta a falást. De az ebed csak nem akart jönni. A két tudós beszélgetésbe merül, a világi dolgokról értekeznek és rá sem gondolnak az ebedre. Közben Híllél egyre mondogja magában: — A feleségem még mindig nem jön... bizonyosan nagy oka van rá... jobb, ha nem zavrom. — És a tudós vilákosra tovább folyik és az órák múlnak és az ebed még mindig nem (vár íbénna). Vegre belép Híllél felesége, látható zavarban van és parancsot ad a falásra. A férj szerető szavakkal kérdeli: — Flacska, talán még nem volt készen az ebed? Miért késél olyan soká?

Az asszony felel: — Epen hozni akartam az ételt, amikor egy szegény ember sive lépett hozzám és azt mondta: ma van a menyegzőm és nincsen semmi, amiből az esküvői ebedet megrendezhesem. Én hét órádám neki, amit magunknak készítem és hamarosan más ebedet főztem. Helytelenül tettem?

Híllél arca felragyogott az örömtől és azt mondta: — Ugy cselekedél, ahogyan egy erék és a feleség zsidó asszonynak lennie illik... (Drecher erc 18).

Minden az asszonytól függ. Egy jámboreltű férfi nagyon valóságos asszonyt vett feleségül. Sok éven át éltek egymással békében és boldogságban. A házasság azonban gyermektelen maradt. Emiatt a házastársak sokat bakkodtak. Végül kelték a kedük megismerésére a hitközség elnöke és ezért teljes egyetértéssel elhatározták, hogy olvának. A valóságos ember ismét megmószott. Második felesége azonban házastársát a válástalán volt és rövid idő alatt elrontotta férje lelkét is. A jámboreltű asszony is férjhez ment újra. Az új roszszertűlős ember volt. De az asszony annyira hatolt a lelkére, hogy lelért a rosz utól és valóságos, erényes életet kezdett. Minden az asszonytól függ...

Könyörületesség. Egy ízben megkerdezték a dunai magidort: — Honnan van az, hogy a gazdagoknak oly könnyen megcsúsz a szívkük egy sénta vagy vek emberen, de annál kevésbé szánakoznak egy rosz helyzetben lévő Tamid Chochom on (vadásztudós)? Vegre belép a Kibnari ennek okát megmondandó: a gazdag nem biztos abban, nem lesz ő is valaha vak vagy sénta, de afelől teljesen biztos, hogy Tamid Chochom nem lesz sohasem.

A gyakorlati tudás hiánya. Egy híres és tudós rabbinai jelenik egy fiatal ember, rabbi oklevélét akar kapni. A nagy rabbi megvizsgálta és kitünt, hogy a fiatal ember igen járatos az összes tudományokban. Na, de a gyakorlati tudását is meg kellett vizsgálni és ezt a kérdést felelte: — Ra zakai megzarta az újat szombaton és folyik a vére, mi mond erre a törvény?

— Ein moment, — szót az ifjú — azonnal utána-nézek a szent könyvekben.

— Nem, — szót a tudós rabbi — ön nem kaphatja meg az oklevelét, mert onig ön a tanácsot a könyvekben, az a szegény ember elvérezett.

Nagyobb örömeiket is tud lehet élni. Reb Abis hazahívja a kávéházba, hogy a felesége haldoklik. Hazarohan. Mire azonban hazér, az asszony már meghalt. Reb Abis a fejéhez kap és elkezd ordítani: — Ezt nem étem tal! Ezt nem étem tal!

Az orvos egy darabig néz, aztán odalép hozzá és így szól: — Nyugodjon meg, barátom, higgye el, sokkal nagyobb örömeiket is tud lehet ember.

Osztozkodás. Két bécherli megy az accán és találának egy félig elsivott ciparátit.

— Most, hogy osztozunk meg rajt? — kérdi az egyik.

— Ugy, — mondja a másik — hogy én szívom és te köpsz hozzá.

Szerencse, hogy. »Szerencse, hogy van a templomban Mizrach fal« — szól a közönlenség, különböző a zsidó folyosó csak talakodna föl, fel, fel, előre és északra egészen a világ végéig. Így azonban ott a fal, melytől figyelmeztelt: eddig jöhetsz a követéit és ne tovább. Egyszer miadennek vége.

»Vásár van az égben«.

»Igazi gójk«.

»Állítsátok a zsidókat a falhoz.

Zsidó asszony szív.

Minden az asszonytól függ.

Könyörületesség.

A gyakorlati tudás hiánya.

Zsidó asszony szív.

Minden az asszonytól függ.

Könyörületesség.

A gyakorlati tudás hiánya.

NEPUNK

NEOLÓGUSOK ÉS KISZIDÓK ORADEA Szerkesztő: József Vukcsin No. 4 Feltalálta: 1934.

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő: Felső szerkesztő: WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELOFIZETESI ÁRAK: Belföldi hitközségeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, fél évre 160, negyed évre 85 lei. Külföldön: 120-80-45, 25, 15, 10, 5, 50 dinár, 25, 15, 10, 5 Dollár.

Kisért a június 30-ika véres éjszakahja.

Új forradalom előtt áll Németország

Meg vannak számlálva a Harmadik Birodalom napjai

Berlin. — Hitler közel két éves uralom a jutása óta minduntalan megemlékedik azok a híradások, amelyek a Harmadik Birodalom közel bukásától számoltak be. A Harmadik Birodalom azonban mindazek ellenére még mindig áll és egyre tovább szedi állózatát. Optimizmusra tehát ezúttal sincsen ok, toha az események lassan meg a hiteleseket is meg kell győznék arról, hogy hihetetlenül rőt össze kell említen az a birokurzus, amelyet a Hitler-Göring-Göbbels trío Németországban inaurál.

Össze kell említen, mert nemcsak külső, hanem belső erők is készülnek elő az össze-onlás újfá. A hitlerizmus ebben is egyedül-ülét alkotól. Minden más formányt ellenéke buklat meg. Híllél és a nemzetiszocializmus sőt magát a hitlerizmus is. Az emlékeztetés június 30-ikán Hitler lenészárta a portja "legjobb-jait", azöle pedig az SA. fülkben egy él a bosszú végya. Csak a évleg jelenik egy él a hárseregél, valójában azonban legnagyobb ellenségei a Fithernak — és várják a pillanatot, hogy leszárnjanak vele. Ugyanígy Göring és Göbbels. Mindenki lesben áll és mindenkét egymás előre lép.

Coebhels propagénda miniszter legutóbb beszédet tartott az SA. és SS. legénységnek, akik fulonni kezdtek vezüretük. Hamburgban és Berlinben nagyszabású tüntetések voltak. A Busch cikusz előadásán tüntettek a nemzetiszocialista éhségrendszér ellen. Mindenütt

Tegnap nyílt meg Londonban a náci-ellenes nemzetközi kongresszus

Londonból jelenik. A nemzeti szocialista Németország ellen összeírvított nemzetközi kongresszus ma nyílt meg, amelyen számos amerikai, kanadai, egyiptomi, lengyelországi, franciaországi, árbeli, hollandiai, angolai és romániai zsidó delegátus jelent meg. Ezekben kívül igen előkelő katolikus és protestáns személyiségek is megjelentek Angliából és az Egyesült Államokból. A kongresszus Samuel Untermyer, ismert amerikai ügyvéd-politikus nyitotta meg, óriási érdeklődés mellett. Az előző beszámólt azokról az intézkedésekről, amelyeket a németek elleni bojkott érdekében és egész világon foganatosítottak. A kongresszus résztvevői között számos prominens, nemzetközi értelméletben véve is elsőrangú férfi van, köztük: Herbert Morrison, az amerikai munkásföderáció képviselője, James Beamish v. amerikai miniszter, Sir Robert Mond sbb, London városának alpolgármestere is. Köszönöke lesz a kongresszusnak.

A kongresszus főfeladata a németellenes bojkott kiterjesztése és minél alaposab meg-szervezése. Jelölős eredmény, hogy néhány

héttel ezelőtt az angol zsidóság legnagyobb és legtekinélyesebb szervezete a Board of Deputies is nyíltan lecsatlakozott a németellenes bojkott akcióhoz, holott eddig a mérsékelt irányzat híve volt. Tekintettel arra hogy a németek zsidó üldözése tovább folyik, ez a régi tekinélyes szervezés is nyílt harcot indított a németek elleni bojkott érdekében. Ugyancsak O'aszországól is intenzíven érdeklődnek a bojkott iránt, holott eddig az olaszok bizonyos értelekben nem voltak németellenesek. Ezzel szemben Lengyelország zsidósága, korábban a jótan és demokratikus lengyeliséggel együtt a legerőteljesebb hargon fogja követelni a londoni kongresszuson is, hogy tovább folyék a legelősebb harc a modern kor millióit. Há májtal ellen, akik 600 000 zsidót akarnak az éhhalál borzalmaiknak kitenni. A kongresszus a bojkott praktikus megszervezésével fog leg inkább foglalkozni és fogja mindazokat össze-hozni, akik mint importőrök, elhatározták a világ minden részén, hogy nem fognak többé Németországgal üzleti kapcsolatot fen-tartani.

Béke vagy fegyverszünet?

Nem történt esoda, csak az, aminek történnie kellett és amit a zsidó nép már évek, évtizedek óta vár. Az ellenfelek ki-egyeztek, békejohott nyújtottak egymásnak, hogy beülthessék történelmi rendeltetésüket.

Az ellenfelek kezeltvnyították egymás-nak, de az ellenlétek ezzel még nem szün-tek meg. A kétkedők, a bizalmatlanok, a kishitűek nem hisznek a béke és egység-lehetőségében és a pártiszontoknak alárend-lik a nép egyetemes érdekeit. Béke nem lehet tűz és víz között — mondják a szkepti-kusok és, ha a vezérek mégis összehozták az ellentétes elemeket, akkor abban mindkét-résztől több a lakókat számítás, mint az őszinte bizalom és az egységben való hit.

A pártihnek a Jabotinsky és Ben Gurion által köztöt békét, csak "a háború más-észközökkel való folytatásának" hiszik. Nem béke ez, hanem fegyverszünet. A vezérek nagy lelkében nem látják meg a pártidé-keket meghaladó objektív szemléletet és a zsidó történelem kibontakozó parancsának felté-tel nélküli teljesítését.

A dogmák és a frázisok néha veszélye-sebbek minden pusztító kórnál és súlyosan meghosszabbítják magukat. Ilyen dogma az is, amely a szocializmus és a nacionalizmus enyészte hetellenségét hirdeti és árulóknak bélyegzi egy Jabotinsky a jobboldalon, mint Ben Gurion-t a baloldalon.

Dogma ez, még pedig hamis dogma, Kétségtelesen igaz, hogy a szocializmus tanítá-sát, amelyek az osztályviszonylatokból in-dulnak ki, ellentétben állanak a nacionalizmus-tal, amelyek a nemzeti szempontokat az osztályviszonyok fölé helyezik. De olyan ellentétek ezek, amelyek teljesen kizárják egymást? Olyan ellentétek, amelyek nem oldódhatnak fel egy magasabbrendű szintézésbe?

Tegyük félre ezuttal a nagy szavakat és a hálás demagógiát. Ne hivatkozzunk most még a specidás zsidó viszonyokra sem. Lassuk inkább a földterésé; két legna-gyobb nemzetlének, Izrálnak és Kínának nemzeti felszabadító harci, hogy a harcok tonusdátat a zsidó nemet felszabadításá-nak harcában is hasznosíthatassák.

Kínában már 1924-28-ban a Csang-kai-Sek vezetése alatt Koumitang keretében harcolt a kínai polgárság a legsúlyosabb bal-oldallal, sőt anarhistákkal, is a nemzetközi imperialista elnyomás ellen. A Koumitang ebben az időben az elnyomott és felszaba-dításra törekvő kínai nemzetet képviselte, pártokra és osztályhelyzetre való tekintet nélküli. Kína ekkor öte legvalóságosabb állát. Az erőket nem lehetett, nem volt szabad szétfogdosni. Az összefogás megtörtént. A történelem parancsa volt ez, amely ellen lehetett éreket felhozni, de nem lehetett neki ellandálni. Más kérdés, hogy Csang-kai-Sek később elárulta a nemzeti egység-frontot és a nemzetközi imperializmus zsidó-jába szegődött. Tény azonban, hogy az egység idején a Koumitang sok eredményes harcot vívott a kínai 13 népek érdekében. És nem szabad e feljeleníteni azt sem, hogy Kínában az ellentétek a jobb és baloldali-között mindíg élesebbek voltak, mert ott

